EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2007/2196(INI)

2007 9 25

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Europos Sąjungos piliečio diplomatinės ir konsulinės apsaugos trečiosiose šalyse
(2007/2196(INI))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos Sąjungos piliečio diplomatinės ir konsulinės apsaugos trečiosiose šalyse (2007/2196(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos žaliąją knygą dėl Europos Sąjungos piliečio diplomatinės ir konsulinės apsaugos trečiosiose šalyse (COM(2006)0712),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A6-0000/2007),

A. kadangi trečiosioms šalims labai nevienodai atstovaujama valstybėse narėse;

B. kadangi tik 3 pasaulio valstybės (Kinija, Rusija ir Jungtinės Amerikos Valstijos) turi diplomatines ir konsulines atstovybes kiekvienoje ES valstybėje narėje, kadangi 107 šalyse atstovaujama ne daugiau kaip 10 valstybių ir kadangi kai kuriose dažnai lankomose vietose, pvz., Maldyvuose, nėra nė vienos atstovybės,

C. kadangi, atsižvelgiant į tai, jog staiga padaugėjo keliaujančiųjų (2006 m. buvo parduota 180 milijonų kelionės dokumentų) ar gyvenančių ne Europos Sąjungoje jos piliečių, būtų remiamasi Europos Komisijos atstovybėmis, kurios atstovauja ES, siekiant bendromis pastangomis sutelkti bendrus išteklius, kad būtų kompensuotas valstybių narių konsulinių ir diplomatinių tinklų ribotumas,

D. kadangi šiuo klausimu Bendrijos teisynas yra menkas ir apima tik Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimą 95/553/EB dėl Europos Sąjungos piliečių gynybos, vykdomos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų,[1] ir valstybių narių keitimąsi informacija pasitelkiant už konsulinį bendradarbiavimą atsakingą ES Tarybos darbo grupę COCON, kurios tikslas – organizuoti keitimąsi informacija pažangiosios nacionalinės praktikos klausimu,

E. kadangi Komisija ėmėsi iniciatyvos, siekdama, kad Žalioji knyga padėtų suteikti konkrečią kryptį įgyvendinant EB sutarties 20 straipsnį (jo daug kas nežinojo), kuriame įtvirtinta kiekvieno Europos Sąjungos piliečio, esančio šalyje, kurioje nėra jo valstybės narės ambasados ar konsulinės įstaigos, teisė į bet kurios kitos valstybės narės diplomatinių arba konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą, grindžiamą nediskriminacijos principu,

F. kadangi tai darydama Komisija:

- remiasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 46 straipsniu, kuriame teisė į diplomatinių arba konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių Europos Sąjungos piliečio teisių,
- vykdo pareigą persvarstyti Sprendimą 95/553/EB, įsigaliojusį 2002 m. gegužės mėn., po 5 jo galiojimo metų,

[1] OL L 314, 1995 12 28, p. 73.

- ketina pateikti savo penktąją ataskaitą Europos Sąjungos pilietybės klausimu; tai itin gera proga paskelbti iniciatyvą, kuria būtų siekiama pripažinti tikrą teisę į diplomatinę ir konsulinę apsaugą;

G. kadangi esami teisės aktai iki šiol buvo aiškinami siaurai, t. y. diplomatinė ir konsulinė apsauga įeidavo į tarpvyriausybinių santykių sritį, kuri reguliuojama pagal 1963 m. Vienos konvenciją, o ne pagal Sutarties 20 straipsnį,

H. kadangi iš tiesų skiriasi diplomatinės ir konsulinės apsaugos pobūdis, struktūra ir šių procedūrų pradžia, nes, pvz., konsulinė apsauga bent jau kai kuriais atvejais yra privaloma, o diplomatinė apsauga visuomet buvo susijusi su veiksmų laisve arba priklausė tarpvalstybinių santykių sričiai,

I. kadangi *a contrario* pasirašius Mastrichto sutartį buvo sukurta ES pilietybė, kuri išplaukia iš valstybių narių pilietybės, ir kadangi jau dabar reikėtų pradėti diplomatinės ir konsulinės apsaugos derinimo etapą, iš esmės svarbų būtinam teisingumo ir vidaus reikalų ramsčio perkėlimui į Bendrijos lygmenį,

J. kadangi, atsižvelgiant į tokią perspektyvą, privalu nedelsiant sukurti sąlygas, kurios leistų persvarstyti 1995 m. sprendimą: jį išplėsti ir į jį nedviprasmiškai įtraukti diplomatinę apsaugą,

K. kadangi valstybės narės jau kuria iniciatyvas (pvz., vadinamosios bandomosios valstybės ir bendrųjų pratybų iniciatyvas), kurios leidžia geriau reaguoti iškilus krizei ir (arba) susiklosčius išskirtinėms aplinkybėms ir prie kurių galėtų prisidėti Komisija vertinimo klausimu,

L. kadangi yra nepakankamai išnaudojamų tinklų, pvz., garbės konsulų tinklas, kurie beje yra svarbus šaltinis ir jam reikėtų suteikti reikiamą pagalbą,

1. be išlygų pritaria Komisijos iniciatyvai, kuria atsisakoma menkinančio EB sutarties 20 straipsnio aiškinimo ir siekiama sukurti tikros ir suderintos pagrindinės teisės – kiekvieno Europos Sąjungos piliečio teisės į diplomatinę ir konsulinę pagalbą – pagrindus;

2. remia Komisijos pastangas sukurti ilgalaikę tikslingą strategiją, kurios pagrindiniai aspektai būtų informacija ir ryšiai,

3. rekomenduoja Komisijai nedelsiant pasiūlyti Tarybai, neskaitant jos pareigos pagal EB sutarties 22 straipsnį kas trejus metus teikti ataskaitą Europos Sąjungos pilietybės klausimu, priimti bendrą koncepciją ir privalomas gaires, pagal kurias būtų pradėtas privalomas derinimo procesas,

4. skatina Komisiją jau dabar siekti sukurti racionalizuotą struktūrą, kuri leistų iš karto turėti bendras priemones, bei aktyviau dalytis pažangiąja patirtimi, t. y. nedelsiant suregistruoti visas šioje srityje turimas ir sutelkiamas viešąsias ir privačias priemones ir užmegzti įvairų bendradarbiavimą tarp daugelio subjektų (valstybių narių, garbės konsulų, savivaldybių, NVO), kurie pareiškė norą dalyvauti (dalyvaudami Komisijos apklausoje);

5. ragina Komisiją dėti daugiau pastangų ryšių ir informacijos srityje ir:
   - įdiegti vieną Europos telefono liniją, kuria paskambinęs bet kuris Europos Sąjungos pilietis būtų sujungtas su informacijos centru ir gautų bet kokią naudingą informaciją, kai susidaro kritinė situacija ir prasideda konsulinės apsaugos procesas, ypač atnaujintą valstybių narių ambasadų ir konsulatų, į kuriuos jis gali kreiptis, rekvizitų sąrašą;

   - supažindinti kitų profesijų atstovus, kurie susiję su Europos Sąjungos piliečių viešnage (trumpalaike arba ilgalaike) trečiosiose šalyse, platinant jų veiklos sektoriui pritaikytas brošiūras;

   - savo atsakomybe sukurti suderintą keliautojams skirtos informacijos interneto svetainę, kurioje būtų skelbiami ir (arba) apibendrinami kiekvienos valstybės narės parengti pranešimai keliautojams;

6. reikalauja, kad Komisija parengtų rekomendaciją valstybėms narėms ir paragintų jas į savo piliečių pasus įrašyti EB sutarties 20 straipsnį;

7. ragina Komisiją pagal EB sutarties 192 straipsnio 2 pastraipą pateikti Parlamentui pasiūlymą dėl Sprendimo 95/553/EB pakeitimų, kuriuose būtų numatyta į sprendimą aiškiai įtraukti:
   – diplomatinę apsaugą,
   – palaikų atpažinimą ir pargabenimą,
   – finansinio avanso suteikimo tvarkos supaprastinimą;

8. vienprasmiškai remia M. Barnier pranešime jau paskelbtą iniciatyvą sukurti bendras konsulines įstaigas keturiose vadinamosiose bandomosiose Karibų jūros, Balkanų, Indijos vandenyno ir Vakarų Afrikos zonose ir skatina Komisiją kuriant bendras įstaigas taip pat pradėti tikslingą informavimo apie Sąjungos piliečius, gyvenančius šiose zonose, kampaniją, kad jie galėtų atlikti būtinus registracijos formalumus;

9. mano, kad per tą laiką, kol bus įkurtos bendros įstaigos, visiškai vykdančios pagrindines konsulines funkcijas (vizų išdavimas, dokumentų legalizavimas *ir kt.*), Komisija turėtų prisidėti prie valstybių narių pastangų gerinti tarpusavio bendradarbiavimą, ypač:
   - vertinant ir analizuojant pratybas, vykdomas vadovaujant vadinamosioms bandomosioms valstybėms siekiant dar labiau pagerinti jų koordinavimo ir reagavimo gebėjimus susiklosčius išskirtinėms aplinkybėms,
   - logistinių pajėgumų bei išteklių civilinės saugos srityje koordinavimo ir suteikimo klausimu;

10. taip pat ragina Komisiją, kiek įmanoma, pasitelkti mokymą ir technologijas siekiant pašalinti tam tikrus trūkumus ir (arba) geriau panaudoti tam tikrus išteklius, kurie dar nepakankamai panaudojami; siekdama šio tikslo, Komisija turėtų sutelkti savo išteklius, kad būtų finansuojamas garbės konsulams, jau įsikūrusiems trečiosiose šalyse, skirtas specialusis mokymas, teikiamas valstybių narių patyrusių diplomatų ir konsulinių įstaigų darbuotojų; paskui toks mokymas bus skirtas Europos Sąjungos darbuotojams, kai bendrosios konsulinės įstaigos ir vėliau Sąjungos delegacijos realiai vykdys konsulines funkcijas, kurias šiuo metu vykdo tik valstybių narių atstovybės;

11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.